

RENAIXEMENT

ADHERIT A LA UNIO CATALANISTA

SURT ELS DIJOUS

VOLEM

La llengua Catalana amb caràcter oficial per totes nostres relacions inclús amb el Poder Central.

Corts Catalanes, per estatuir la legislació civil i per el règim intern de la Nacionalitat Catalana i per a ser arbitres de nostra administració.

Que siguin Catalans quants a Catalunya desempenyin càrrecs públics.

Fixar contribucions e impostos per contribuir als gastos generals de l'Estaten la proporció que correspongui a Catalunya.

Supressió de quintos o lleves i facultat de poder contribuir a la formació de l'exèrcit de l'Estat espanyol per medi de voluntaris o diners.

Essent Nacionalista l'acció que al nostre poble realitza la Unió Catalanista, tenen el dret i el dever de cooperar-hi tots els Catalans moguts per les aspiracions del nacionalisme Català, qualsevolga que siga llur pensar i sentir en matèries **religioses, polítiques o socials**.

UNA VEGADA MÉS

ES clar, que no vindrà d'una, ni de tot una restallera tampoc. Les nostres orelles n'han sentides tantes i els nostres ulls s'han atipat de veure'n un feix tan gros, que és cosa d'acostumar-s'hi, això sí, sense perdre'l temps enfundant-s'hi massa, que ben tantejat trovem que'ns aprofita més emprar-lo per a segar les arrels massa fortes d'un estat de coses, que aviat semblarà una cosa natural lo que és tot artifici, de tant rosegar-ho; com els dolors, que'ns couen menys, així que la continuïtat els adapta al nostre passament.

D'allà dalt no'ns en venen mai de noves falagueres per Catalunya. Quan ens respallen es per a disfressar alguna nova traveta; al menys, quan ens insulten i ens diuen grolleries, trovem que son més ells mateixos; una mica més sincers sota l'odi de raça, que en ells va barrejat amb la superbia del que domina una col·lectivitat resignada, que treballa i es fa bellament civilitzada per auto-desig, olvidant força que'l destorb de la seva més alta grandesa que li pertoca, ve precisament d'aquella esfeïdora sumisió, eternament plorada per els poetes i els romàntics del catalanisme, i immensament tant sentida per els germans de Patria qui podrien vindicar-li el seu nom i la seva lliure existència.

Uns senyors, plens de títuls i graduacions,

han bestiejat a Madrid contra Catalunya. La nostra llengua, gloriosa, altíssima com la més noble que hi hagi, s'es embrutada per el fang d'uns homes doctes de cor aixut i esperit raser; contra d'ella i contra 'l nostre dret, que és la voluntat seguida a través del glatir de les generacions, sempre renovant-se, sempre adaptadíssim intèrpret de les necessitats llurs, han merescut unes bromes incorrectes; confesant a la voluntat dels nostres homes catalanitzans, que parlaren serenament, raonadament en el darrer *meeting* contra el R. D. de Notaries, hi han posat ells una reunió de despit amb xistos de sainei, dolents com les seves intencions.

Nosaltres ens pensàvem que érem els més indicats per a governar-nos, que ja n'hi havia prou amb l'afront, l'indigne monstrositat de deixar fer justícia oficial, això es, dolenta amb gent que no'ns entenen, que'ns els facturen amb un Bøedeker per tota iniciació de tan difícil comés; pensàvem que'ls nostres gloriosos notaris, l'institució meritíssima que'ns paguem amb cabals i amb estima, com a tribut a la honradesa integralment Catalana, devien continuar essent ben nostres. Però no contàvem amb la criada xerraire i malfeinera de sempre, que ronda en forma de aspirant de cent boques, per aquella capital sense mugrons i 'ls va espre-

ment de les nacionalitats ibèriques, adormides, odiosament conformades.

A tota aquesta bona gent nostra que mira les coses amb tanta indiferència, voldríem adreçar-nos. No'ns enganyem, nosaltres, no, que la realitat la tenim acostadeta al coixí i cada dia ens conta els seus remordiments. Sou vosaltres els més; no sou contra nostra, perquè la sang no's torna mai aigua i no es pas aquesta terra de borts o de renegats; sou al bell mig de la balança i sino que us estimem per a germans ja us estimaríem per això altre. No es afalagant-vos que us direm que ho sou tot, perquè, sense temps de dir Jesús, ja tornem a acusar-vos per la passivitat allargassada que'ns costa uns mal de caps del diable. Us ho diem amb tota l'ànima: poseu-li l'esforç vostre cap a la lliberació. Pensa tu, obrer, que lluites per una reivindicació humana, a tu, de la noble pagesia, conreuant la terra pròdiga, tots els homes de la plana i les viles arrapades a les belles comarques Catalanes; penseu-ho tots l'afront que passen dos segles ençà les coses de la Patria, que sino vols enfondir gaire en les moltes vergonyes, ja s'hi poden posar aquestes soles: An aquells palaus de fer justícia, germans teus que han fet el gran crim de no preocupar-se de no saber la llengua dominadora, es veuen befats, quan no ve una condemna perquè la gent d'aquella feina han vingut de terres endins i no entenen la teva parla hermosa, que tots estimeu com nosaltres i son els primers de dir-li *áspero dialecto*, perquè 'ls sembla que fa sabi el dir tonteries. I ara, darrerament, ja ho veieu: volen que les més íntimes expressions de la voluntat nostra, siguin anotades per un empleiat-notari que'ns endossaràn com una nosa que's treuen de sobre; el fill, el nebot o els nets d'un personatge, qu'en això d'agafar-se com una paparra a les calces dels ministres, ja'n saben la prima, traient-ne tant bones notes d'oposicions com volen.

No compreneu, germans tots, l'afront d'aquestes iniquitats? Sigueu, doncs amb nosaltres, no a protestar-ne, més bé a escupir la cara dels que ofenen a la Patria i ajuntar-nos tots per a furgar arrels endins, d'aquell estat de coses que parlàvem. I no cal que'ns entretinguem burxant els teus sentiments, acusante del descuit fins ara: penedeix-t'en no mes i la frescor del teu odi redimirà prou el temps perdut. Que Catalunya beneixi la teva renacionalització.

J. JAUMANDREU.

Esguards

DIUMENGE passat, les sales del nostre Ateneu tenien tot l'amorós encant d'una llar, a l'entorn de la qual els infants hi contaven les narracions apreses.

A fora, la primavera rejoyenia les muntanyes.

I allà dintre, en la desclosa rosella dels llavis infantins, tot el passat de la nostra Patria era evocat a la claror puríssima d'una fantasia jove, que en l'encís de la seva paraula trençada rejoyenia les gestes i les tornava més humanes, i més estimables.

Oh la força misteriosa del passat, que'ns empeny per el camí infinit de la vida!

D'aquesta joventut aponcellada que la coneix, Catalunya te dret a esperar-ne la somniada lliberació.

A l'altra banda d'aquest Pireneu blanc de neu i de contes de fades, per la Cerdanya, anàvem una tarda remuntant el curs de la Tet, quan va aturar-nos l'apacible figura d'un bouer, que guardava, dret al peu del camí, la seva remada esqueldejanta. Era en terres que l'Estat francès te dominades; i al fons de la oberta vall, la Catalunya nostra s'extenia.

El Deu-vos-guard, en llengua Catalana, va aturar-nos i va obrir de bat a bat la conversa.

—També 'n som de Català jo, tant com vosaltres.—Ens deia el vell bouer, animant les laces faccions del seu rostre que'l cabell i unes patilles blanques li aclarien.

I ens contava el que ell sabia de guerres i de compromisos entre reis, que ens havien separat posant-nos una frontera al mig de la Patria.

Molts ja ho havien oblidat tot això. I ell, perquè ho sabia, semblava que posés una abraçada en la llum del seu esguard, encara potent, quan l'allargava fins aquelles terres blavoses del lluny de la vall oberta...

Doncs tu, joventut que ara sabs qui es Catalunya—vosaltres, nois, qui alçareu les llars futures; vosaltres, noies, que les guardareu en l'amor vostre—obre els ulls de cara a l'avenir esplendorós d'aquesta Patria, avui esclava, que coneixes, i si aquesta visió t'enamora—que com que tens bon cor ha d' enamorar-te—posa tota la teva força, la teva sabiesa, la teva bondat, per a que aquestes llars que fundaràs i mantindràs, s'assentin sobre la terra lliure.

MAIG

ENGLANTINES

HISTORIA

Jo sé d'un antic poble que brutalment cantava
perque oblidar volfa el seu hermós passat,
un crit ple d'ardidesa valent el desvetllava
de llarmes innovant-li la estranya voluptat.

Suaus els ulls vessaven com font de pietat
que en tebia nit d'amor ben dolçament rajava:
somreia el bell ahir, joiós se l'estimava
i amb una nova fé el cor potent vibrava:
el remoreig sentia de llunya tempestat
i els ulls abans humils vers les clarors alçava.

Dels greus sanglots après el vri crudel tastava
quan avolment guaitava's un temps qu'era un pecat
i foll des d'allavors tansols ne somniava
per forta conquerir-ne la morta llibertat.

Els braços menaçaven amb gest de revoltat
si la darrera esparsa pels aires lleu volava...

I el drama començava!

ANFÓS SANS I ROSSELL.

Vilafranca del Penadès.

Els dos patriotismes

UN d'ells es un flagell. En son nom s'aniquilen els pobles amb càrregues de tota mena, s'arrenquen del treball els braços més joves, i per tant més potents; s'envien a la mort centenars d'homes; s'ataca la llibertat de les nacions febles i tot això se cobreix amb el mantell de patriotisme.

Actualment arreu hi ha una crisi d'aquesta follia. A Anglaterra la marina de guerra consum sumes fauloses i ja hi ha qui parla de la necessitat de substituir el servei voluntari per l'obligatori; a Alemanya s'exigeixen al país nous i costosos sacrificis per a augmentar els armaments i, per no ser menys, la França, al ensemple que augmenta el material de guerra, va a imposar a llurs fills el servei de tres anys, i van seguint, també, aquesta trista estela tots els Estats de major i menor quantia.

Es estranya aquesta mena de patriotisme. Fora més acertat anomenar-ho despatriotisme i no fer servir el sagrat nom de la Patria per a cobrir les ambicions i els afanyes de predomini

dels elements directius, en perjudici dels manats.

No pot anomenar-se patriotisme lo que's basa principalment en el desig d'aixafar al veí, aniquilant, també, lo que's preté defensar, puig les càrregues grosses que exigeixen el manteniment i augment de les defenses guerreres, impliquen l'agotament dels ciutadans i fan que'ls pressupostos vagin creixent de tal faiso, que difícilment pot predir-se quines fatals conseqüències pot produir aquest estat de coses. El dia que'ls dirigits es cansin de soportar lo que tan insistentment se'ls imposa, no pot preveure's on arribarà la protesta.

El cas de França, en lo que's refereix an aquest particular, ofereix un aspecte ben contradictori. Les lamentacions per la minva de la natalitat són constants, se'n parla en tots els tons, se busquen els remeis, se discuteixen lleis per a lograr aturar la baixa de la població i, per altra banda, s'allarga la vida de caserna a la joventut, lo que farà que's refrassi el curs de la definitiva consolidació per a poder formar familia, resultant que's dificulten les unions joves que, naturalment, són les més prolífiques. Contradicció dels legisladors.

* * *

Al patriotisme funest exposat, hem d'oposar-hi el nostre. L'amor a la Patria no consisteix en aniquillar-la poc a poc, tenint-la sota'l pes de fusells i canons; es fer-la gran sens pendre'n troços al del costat, es fer en ella la vida agradable, omplir el seu sòl de carreteres i vies, creuar-la per tots indrets; escalar les cimes de les muntanyes àrides i plantar-hi arbres que aturin les aigües d'invasió les planes; bastir en cada llogaret, en lloc preferent, l'escola, sens mestre magre, on s'hi expliqui als deixebles segons els medis de vida que hi hagi a la comarca, nocions agrícoles si el poble ho es, industrials allí on calguin; fer de la terra un verger; lluitar, no fent mal sinó veient en cada semblant un germà i treballar per a fer gran i hermosa a la Patria, sens odis, sens ericar-la de puntes per tot arreu, que'l respecte també guarda, que ja n'hi ha de pobles que, petits i tot, tothom respecta.

Aquest es el nostre patriotisme, i la feina no es petita. També's necessita coratge per a dur a terme el contingut d'aquesta mena d'amor a la Patria. No es valor manar que'ls altres se matin, com fan els grans estatistes; ho es la santa persistència per a assolir el major benes-

tar possible per als manats; ho es furgar en el cervell per a buscar-hi la resolució dels problemes que la complicada vida moderna presenta a cada moment; ho es aixamplar la Patria, sens estrenyer la dels altres, portant els productes arreu, competint a força d'estudi, que aixís s'engrandeix no en pams de terra, però sí en riquesa i benestar; ho es també, buscar solucions, a compàs dels temps nous, per a les qüestions socials, cada dia més grans; en fi, que es paradoxal que'ls *patriotes* se desveïlin per a mortificar als seus conciutadans havent-hi tan esforç a fer per a fer-los feliços.

El sentit del patriotisme imperant, ha produït molts mals i en produirà més encara. Es el que ha esclavitzat a molts pobles, el que ha fet munts de cadavres, el de l'incendi i destrucció, el dels setges amb fam i atropells de gent indefensa; calamitats vergonya de la humanitat.

Sommiem-la la Patria futura amb sos camps eternament verds, els rius daurats regant i fent rodar les turbines, les vies creuant per tot i els vaixells sortint curulls, i en ales de la fama, escampant-se per tot les obres dels nostres savis i artistes, formats en les aules que com temples gegantins aixecarem guiats pel sà patriotisme creador de benestar i alegria, no mis-satger de ruïna i malgastador de les energies i cabals del poble.

J. B. SURRIBAS.

El Monument a Mossèn Cinto

El projecte d'erigir un monument a la memoria del gran poeta En Jascinto Verdager Pbre., creiem que mereixerà l'apoi de tots els bons catalans, els quals voldran contribuir ab el seu esforç material a que dita obra sigui digna del qui va dedicada.

La llista de subscripció continua oberta en les nostres Redacció i Administració, pregant a tothom qui vulgui contribuir-hi ho fassi lo més prompte possible.

IMPRESSIONS ALPINES

NOCTURN

Que bonica es la serra endormiscada
alçantse fins al cel tot estrellat!
mentres la lluna amb feble claretat
fa brillar son cim de neu glassada!
Que bonica, entre abets es la pujada
per on fades i faunes han jugat!
i aon hi regna sublim grandiositat
que enlaire 'l cor humà a regió encantada.

Pugem-hi al cim i quan s'aixequi 'l dia
el primer raig que al món el sol envia
guarirà nostres ànimes malaltes
i en èxtasi feliç, que 'l món s'oblida,
fruitrem amarats de llum i vida
l'encant sagrat de les muntanyes altes.

ELS ABETS

Son els abets de l'alta serra,
sers misteriosos, desterrats
que al escapar-se de la terra
peis cims quedaren encantats.
Per les alpines sotalades
semblen exèrcits de proscrius,
que per afraus i barrancades
pugen amunt, vers l'infinit.

Son els abets de l'alta serra
guardians eters de tradicions,
de cants de pau i crits de guerra
per futurals generacions.
En llurs brancams tenen guardades
cançons de penes i d'amors,
que en estiuques matinades
feliços canten els pastors.

Son els abets de l'alta serra
amics volguts dels caminants
i fins del torb que tot ho aterra
han lograt véncer els desmans.
Unics amics són de les fades,
dels faunes vells l'únic consol;
per xo en les nits asserenades
jugant entre ells, canten son dol.

Son els abets de l'alta serra
murmuradors eternament,
la blanca boira que s'hi aferra,
els sent que parlen lentament.
Mes quan el torb puja a l'altura
del abetar s'alsa, amb el vent,
el cant etern de la Natura,
un cant sagrat que ningú entén.

Arbres sagrats, arbres d'altura
el vostre encant me sedueix,
sols arreleu en terra pura,
la terra baixa os esfereix;
Jo quan del món cansat estigui
cap a vosaltres pujaré,
i a la vostra ombra quan ja sigui
aprop del cel estar creuré.

Son els abets de l'alta serra
encarnació d'un món seré.

JOSEF M.ª GIRONA

Interlaken, Juliol 1912.

La guerra dels Balkans

Indecisions perjudicials

SEMBLAVA que al començament d'aquest conflicte tot tenia que acabar amb un va i tot dels elements que componen la Unió Balkànica contra Turquia, emprò, sortosament per aquesta, no ha sigut aixís. De l'indecisió dels primers, aquesta se n'ha valgut i indubtablement la seva tàctica en el armistici i en les conferències per a la pau li ha sigut un medi per a refer-se i poguer-se aguantar a la defensiva un quant temps i mentrestant provocar, mercès a les seves manyes, conflictes de caràcter internacional per a aixís deturar momentàniament l'avenç dels exèrcits aliats en ses diferents operacions. Aixís veureu que quan els serbis avençaven ràpidament pels territoris de l'Albania, provocaven alhora l'alçament d'aquesta contra ambdós bàndols contrincants i un conflicte de Serbia amb l'Austria-Hongria; mentres els búlgars avençaven cap Andriopolis i perillava l'integritat d'aquesta plaça, neixia un conflicte de Bulgària amb Rumania, amb motiu de que aquesta demanava compensacions territorials que amb estricta justícia no li corresponen; mentres els grecs es veien amos del Epiro, Creta i totes les illes del mar Egea, sorgia altre conflicte referent a quelcunes de dites illes, entre Grecia i Italia i ara en aquests moments en que Scutari està a punt de caure en poder dels montenegrins, sorgeix altre conflicte entre aquests i Austria-Hongria. Ja veureu, doncs, de les indecisions del primer moment, favorable en absolut per els elements que integren la Unió Balkànica, quin retrocés no representa, quina reculada no es per a la seva acció guerrera i justiciera alhora, l'haver admés conferències i armistícies.

No's llençaren a l'acció bèlica empesos per a circumstàncies de fort humanisme, de veritable justícia social? Doncs, amarats d'aquest sentiment envers els seus germans de raça que sofrien el jou afrentós i tirànic d'altra raça, jamai podien creure en els afalacs, ni en les promeses d'esmena dels que durant molts i molts anys, obraren portats per son fanatisme religiós lo més bàrbrament, damunt sos semblants, que's pugui conèixer.

Aquestes indecisions d'allavors i que ara encara continuen, poden portar greus conflictes dintre tota Europa, cosa que si en el moment de fragosa lluita haguessin continuat la lloable empresa començada amb tant falaguer

èxit, haurien llençat a fora d'Europa a una raça incivilitzada i barbre i al ensemps haurien fet una missió altament noble i encoratjadora; la de reconquerir la llibertat de pobles que jeien sota les grapes d'aquest tirà provinent de les estepes de l'Assia Menor, lloc d'eixida aon els hi cal viure. Ara sols el temps es l'àrbitre de lo que pugui succeir.

R. CASALS I PEYPOCH.

Predicar amb l'exemple

CERTAMENT es bella aquesta frase que encapsala aquestes ratlles, i tan pronunciada en tots els ordres de la vida; i pot ser de tots, aon menys se compleix es en la política.

En tots els partits polítics es innegable l'existència de dugues masses que personifiquen els seus ideals en els homes cap-devantera de llurs fileres. Els uns amofllen el seu criteri, a la manera d'obrar del seu capdill, els altres, jutjen la possibilitat o la raó de sa manera de pensar, en els triomfs o fracassos dels seus representants.

Es clar que la existència d'aquets dos nuclis és deguda a la manca de criteri propi, però lo cert és que de fet existeix i deurien recordar-se'n constantment tots els qui ostenten càrrec públic.

Sortosament dintre el catalanisme—i especialment an els qui som catalanistes a seques—és aon hi abunda menys, car l'ideal que'ns guia, no és el d'una forma o altra de govern—cosa secundària—sinò que és l'ideal de Patria i aquest encarna un fort amor i una entesa que resisteixen a tot fracàs personal i claudicació.

Mes, no per això, tampoc podem escapar-nos de la malura que afecta a tota organització política. També la tenim dins del catalanisme, aquesta part de poble que afebleix el seu entusiasme fent-ho pagar a la causa, lo que tan sols es culpa d'algún o alguns dels seus directors.

Deuen tenir-la en compte aquesta malura, tots els qui ostenten representació política; sense vantar-se del càrrec que ocupen, deuen fer, lo que des de'l llur lloc poden, tot lo que deien quan no més eren soldats de rengle.

I aixís, predicant amb l'exemple, siguent sempre'ls d'abans, es de l'única manera que posseirien l'assentiment unànim, i conservarien el mateix prestigi de quan foren elegits.

ENIB VIC.

“COSES DE L'AMPURDÀ”

per RAMÓN MASIFERN

PATRIÓTIQUES

LA MEVA AMOR

La vida del camp
n' es la més hermosa,
la més somrisent,
la que més consola.
Oh vida del camp,
tu lo cor me robes!

El qui viu amb tu
viu la vida bona:
té lluny els perills,
els goigs a la vora,
la pau en son cor
i el Cel per corona.
Oh vida del camp
tu ets la més hermosa!

Jo vui viure amb tu,
vida la més dolça,
rodejat de fonts,
perfumat de roses,
entre prats verduus

florides hortes,
entre mos fillets
i ma cara esposa.
Oh vida del camp,
tu ets la més hermosa!

Quan siga vellet,
quan el mon acora,
quan el pes dels anys
la vellesa encorva....
sota un sàlzer vert,
sobre humida molsa,
entre cants d' aucell
i perfums de jonca....
déixem reposar
somniant la Gloria,
don-m'hi un reconet
per fer-hi una fossa!

Oh vida del camp,
tu lo cor me robes.
Oh la meva amor!
que ets bella i que ets bona!

Musica

LICEU

LES representacions de la inspirada òpera d'En Saint-Saëns «Sanson e Dalila» han conseguit que's poguessin classificar de bones, per l'acert amb que desempenyaren son comès, tots els encarregats d'interpretarla.

La senyora Guerrini feu una «Dalila» amb plè domini, fent-hi lluir la seva esplèndida veu, lo mateix que'l senyor Famadas el «Sanson» que desempenyà amb gran acert.

Tots els demés artistes ajudaren a arrodonir el conjunt i principalment l'orquestra, que baix la bafuta del mestre Mancinelli estigué del tot felicíssima, elogi que no podem estendre a les representacions de «Madame Butterfly» en les que baix la direcció del mestre Petri s'hi notava un marcat aplanament.

En aquesta obra de Puccini, hi debutà la sopràn Catalana, senyoreta Bau Bonaplata, la que pel sol fet de presentar-se en la protagonista, demostra posseir una seguretat de son valer, que no quedà pas desmentit.

Ademés de la veu agradable i extensa que posseeix, domina les taules amb una naturalitat, que fant preveure-l'hi si es desfà d'algún vici de dicció un pervindre gloriós en la seva carrera.

En «Madame Butterfly», s'hi guanyà l'admiració de tota la sala, especialment al tercer acte, en que a l'acabar el públic li tributà una esplèndida manifestació de simpatia.

Ademés de l'elogi que's mereixen els demés artistes que la secundaren no hem d'acabar sens dir, encara que no estranyi a ningú, que'ls chors ho feren més malament que de costum.—B.

Cròniques d'Art

LES EXPOSICIONS

ALEXANDRE DE RIQUER.—*Saló Parés*

NOVAMENT, viu encara, por lo rescent, el recort de la seva exposició en les Galeríes del *Faianç Català*, ofereix en el Saló Parés el senyor Riquer al públic comentari, una nombrosa exposició de noves produccions, demostrant-nos ser en la pràctica del seu art, un productor incansable.

Aquesta actual exposició del senyor Riquer, vista la que'ns oferí en el *Faianç Català*, no ofereix com a novetat res que mereixi esmentar-se. Iguals assumptes d'igual manera resolts, manera mecànica, amanerada amb el propòsit exprés d'*agradar*.

En cap de les obres actualment exposades, hem vist una nota sincera, i això que, ho confessem sincerament, ens hem esforçat en buscar-li; totes filles d'un rebuscament amanerat, que mata d'arrel tota impressió plaenta que la obra pugui ocasionar. La obra del senyor Riquer no es filla d'un esforç fervent, obstinat, d'impressió objectiva davant Natura; tampoc podem dir-la filla d'un sentit d'alta idealitat, que dongui a la producció una unitat de pensament, d'idea, a la qual quedi subordinada tota la part sensitiva. Si aixís fos, no seríem nosaltres qui, en censurar la obra del senyor Riquer, fos quina fos la seva idealitat generadora. Mes si tota la producció exposada queda supeditada a un mer desig d'agrado; si no hi ha ni un esforç de sinceritat, davant del natural, que es lo menys que a un artista pot demanar-se, ni una concepció ideal, norma de tota la producció, queda vedat a la crítica tot comentari d'elogi, essent la única acció permesa una flagellant censura.

Aquesta es l'actual exposició del senyor Riquer: posats a parlar d'ella, en ses aspectes parcials, podem dir que lo que més ens complau son els pocs dibuixos que'ns ofereix; res més hi ha que mereixi d'aquesta exposició un comentari d'elogi; exposició, repetim-ho, filla no ja d'un sincer concepte de la obra artística, sino d'una flaqueza envers el gros públic, perdonable en un jove artista, a qui naturalment impulsa un viu desig d'imposar-se, mes que no té disculpa en el senyor Riquer, vell ja en les palestres de l'art, i que porta conquerit entre nosaltres un nom i una reputació que creiem no feien menester en el nostre exposi-

tor una tal claudicació an el seu art, com la que ve oferint-nos, per a conservar-la ben alta i sentada.

DARÍO DE REGOYOS.—*Galeríes Dalmau*

He posat tota la meva voluntat, d'una manera fossuda, perfidiosa, per a compenetrar-me, sino total, quan menys parcialment, a esser possible, amb les darreres produccions exposades per el senyor Regoyos en les Galeríes Dalmau. I aquest esforç meu, en bé d'una compenetració, l'he sadollat fins aon humanament he pogut, perque realment, davant la obra exposada, som enfront un artista de vera força, davant un home qui en el seu art no sofreix vacilacions que'l desvirtuin, i que lluita amb vera tenacitat per a imposar-lo.

Mes tot el meu esforç, tal volta, ho confesso, per falta de poder d'assimilació, ha sigut en mi completament infructuós, i avui, com ja altre dia en les Galeríes del *Faianç Català*, les obres d'aquest pintor son per mi mudes completament, pero amb un mutisme que més que a la indiferència, m'emporta a l'agressivitat; que'm porta a veure-hi una espiritualitat estranya a lo més *nostre*.

Aixís, hi ha en aquelles pintures una duresa que mata tota vida i sentiment de la obra; una gamma de colors, brillants, sí, mes pobre, excessivament pobre i crúa; una tècnica enervadora, torturada, que res de sincera té. Tot, convergint an aquell puerilisme forçat, que a nostre sentir, es la norma de tota la producció del senyor Regoyos.

Indubtablement que aquest pintor es una força poderosa, incompresa tal volta, repetim-ho, per nosaltres; fill que es de les terres nòrdenyas, es precisa una complexa esperitualitat per a assimilar-se les obres d'aquest pintor. Davant la seva producció crúa, pobre, evaquem el nostre cel, el nostre mar, el nostre ambient tot, que nostres artistes amb ver entusiasme consagren, i que esperitualitats no nostres, ens donen com a cosa incompresa, allunyada per complet de tot nostre sentir.

MIQUEL SOLDEVILA.—*Saló Parés*

Es aquesta la primera exhibició pública d'un jove pintor, que se'ns presenta com temerós de les censures de la crítica. I certament, que les obres exposades no ofereixen pas un marge de censures, sino oposadament, d'elogis i encoratjament per la tasca del jove expositor.

Paissatges i una nombrosa col·lecció de retrats, son les obres exposades pel senyor Soldevila, i en ella hi ha, no sols l'esforç que representa cada obra per sí, vigorosament construïda, i tota ella en son conjunt, sino que hi ha una manifestació de força que si l'expositor ens mostrés en sa plenitud, apartada de infundats temors, farien definitives algunes de les seves produccions, i que no obstant son una bella esperança per al pervindre.

Els paissatges son sincers; d'una construcció, dintre l'escola a que pertanyen, ferma, vigorosa; entre ells, els que més ens plauen, son els números 2 (Vall de Gualba), 5 (Matí de Tardor), i 10 (Sol de posta), d'una coloració justa i atraienta, de sobria estructura. Es lo millor de l'exposició.

Els retrats, carbons, de lo més granat del nostre món intel·lectual i artístic, també son d'una construcció sòlida, demostrant un perfecte coneixement de la tècnica. Sobressurten els d'en Borralleres, d'en Pahissa, d'en Ferràn, el del vigorós escriptor Brunet. En aquests retrats, com en els paissatges, sols hi manca el desterro d'un temor que entorpeix la mà d'en Soldevila, que lograrà moure amb més força i vigor els elements tots del seu art.

Aquesta es l'exposició actual, rublerta d'esperances pel nostre expositor. Promptament, i apartada ja la basarda que dona l'exposar públicament per volta primera, esperem una nova exposició, amb fruits definitius, que, com hem dit, tenen ja els seus gèrmens en l'actual.

LLUIS NOVAS.

Concurs d'Historia de Catalunya

ATENENT l'amable convit de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, vàrem assistir al repartiment de premis d'aquet patriòtic concurs, celebrat a l'Ateneu Barcelonés, quals examens havien tingut lloc al matí.

La sala plena; representacions de les més importants entitats culturals i patriòtiques. La Junta de l'entitat organitzadora hi era en plè. Presideix per això, el que ho es del Jurat del Concurs, l'estimable patrici, en Josep M.ª Roca, qui fa parlar primer al volgut company, secretari de la Protectora, En F. Culi i Verdaguer, qui fa una crida als Catalans, que no concedeixen pas una importància preferent a l'escola Catalana i a l'Associació Protectora, lloant la seva influència en l'acció recatalanitzadora;

enumera la tasca de l'Associació i la idea bellíssima del present concurs, detallant la gestió i resultat del mateix, no totalment gloriós però ben esperançador.

Els premis en metàl·lic, secció 1.ª de noies se concedeixen aixís: Maria Surribes, Montserrat Puigdomènech, Teresa Roig, Rosa Parera, Felisa Castells, Assumpta Rumbau. Secció 2.ª de noies: Teresa Galilea, Teresa Benagés, Maria Broxi, Francisca Mateu, Dolors Comas, Carme Caban. Secció 1.ª de nois: Emili Guasch, Francesc Castells, Josep Soro, Agustí Sentanyes, Josep Gutierrez. Secció 2.ª de nois: Xavier Almirall, Rafel Ginés, Ramón Aspa, Modest Robreño. Secció 3.ª de nois: Joan Perelló, Vicens Mèrit. Premi extraordinari de 125 Pècetes: Rosa Queralt. Altres premis: Manuel Giralt, Antón Gorch, Josep Gimenez, Josep Belló, Marian Pañella, Romà Pujol, Josep Bocoï, Martí Garriga, Miquel Marçet, Alexandre Martí, Eussebi Bartomeu, Just Cabot, Joan Padrós, Ramón Oliveres, Pau Durban, Manuel Giménez, Conrat Marest, Josep Carreras, Carles Tarrés, Ramón Franquesa, Guillem Xuclá, Jaume Prats, Frederic Bonet, Pau Arús, Francisco Jaques, Félix Maeztro, Joan Batlle, Joan Bobé, Aurelia Soto, Josep Puidomènech, Carme Avau, Dolors Comas i Alfons Quintana.

Ademés s'obsequia a tots els nois i noies amb una colecció de les postals de l'Associació.

Y parla després en Josep M.ª Roca:

—Si aquet acte us sembla que ha resultat esplèndid, a nosaltres ens ha fet pena. Es vergonyós que encara s'haja d'esperonar l'estudi de la historia; ens hem entretingut massa pensant que erem bons patriotes donant una papereta electoral. Cal no entretenir-nos en actes externs; treballar per la llengua, per tot lo nostre com la historia; amb aquets fonaments podrem edificar el casal de les reivindicacions Catalanes. Vosaltres tots quan torneu a les llars propies procureu saturar l'ambient aixís pera que la llibertat de Catalunya es pugui exigir per la força del convenciment de tots els seus fills.—

El nostre honorable patrici va esser dur, creient que la deixadesa dels Catalans ho mereixia i nosaltres, optimistes per amor a la Patria, pensant que'l concurs anunciat per l'any vinent serà molt més important i tot junt una bella sembrada, diem a tots plegats:

Mercès a vosaltres: Associació Protectora i les entitats que han apoiat el concurs; als mestres que han encoratjat llurs alumnes; an aquesta mainada heroica de Belcaire amb el nostre Arquer al cap. Als nois i noies de les Escoles: Mossèn Cinto, Doctor Robert (Hospital), Nacional Catalana (Belcaire), de St. Antoni, Institut de Cultura per a la Dona, Catalana, Patronat de Pompeia, Col·legis: Montserratí, Ibèric, Nacional, Vallespir i de St. Jordi. A tots plegats; treballem força per la llibertat desitjada i que Catalunya us ho pagui si és que cal donar res al que compleix el deure patriòtic d'estimar-la.—J.

ASSOCIACIÓ NACIONALISTA CATALANA

Acte de recepció de la nova bandera

DIUMENGE passat, a les deu de la vetlla, en l'eleganta sala d'actes del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, tingué lloc aquesta hermosa festa patriòtica.

Bell nombre de dames i damiseles, damunt el pit de les quals hi havia entre flors el distintiu de la Unió Catalanista, acolorien l'acte.

Poc després de la hora anunciada, la Junta Directiva de l'Associació Nacionalista Catalana, ocupa la presidència, i en l'esclat d'una ovació i visques a Catalunya la nova bandera apareix alta y replegada.

En J. Grant i Sala ofereix la nova ensenya a la Junta de l'Associació. Però una importuna afonia li priva de parlar a viva veu, i el company Roig i Trius n'hi llegeix unes quartel·les sereenes i patriòtiques.

—En la festa dels Jocs Florals de l'any passat, quan després de cantar les lliberadores estrofes del nostre himne nacional carrers enllà, ens aplegàrem en el local de l'Associació Nacionalista Catalana pensàrem en fer present an aquesta Associació d'una bandera que'ns agermanés i ens unís en la tasca patriòtica.

S'inicià tot seguit una subscripció, s'esboçà i aprobà el projecte: i el dibuixant Sr Lleixà s'encarregà de la part pictòrica i una gentil senyoreta s'oferí a brodar-la. I ara la obra està llesta.

En aquesta bandera que us confiïm, companys del Concell directiu, sols hi han escrits els dos mots que sintetitzen els nostres anhels...—

En aquest moment es desplega la bandera, i un espatec d'aplaudiments esclata. Tothom se posa a peu dret i Els Segadors ressonen amb tota la magestat de la seva cadència.

La bandera es esplèndida. En teixit de seda floreixen les quatre barres i en una ampla franja blanca, voltada d'una branca d'esbarzer, una mà xopa en sang marca les quatre barres en un escut llís. I a l'entorn, en roges tonalitats, el lema «Patria» i «Llibertat» ressalta.

Patria i Llibertat.—continúa llegint l'amic Roig—La sagnanta mà explicarà a les gentades l'origen dels quatre pals de sang, símbol de la Patria Catalana. Llibertat és i serà el mot de conjura dels qui s'apleguin a l'entorn del pal.—

A l'esmentar el nom de Na Teresa Perellada, qui graciosament ha brodat la bandera, una ovació obliga a l'esquísida damisela a aixecar-se per a recullir aquell tribut de mercès.

—I ara,—acaba el parlament del volgut company Grant i Sala—parodiant el manament de les antigues lleis de cavalleria us direm que no la tregueu sens motiu ni la guardeu sens honra i profit per a la Patria Catalana.—

Grans aplaudiments acullen aquestes paraules, quan el president de l'Associació Nacionalista Catalana, En Francisco X. Casas Briz, s'aixeca per a remerciar l'ofrena.

Grat, bellament grat—diu—m'es avui rebre en nom del Concell Directiu la ofrena de tots vosaltres.

Ella és el llaç de germanor que uneix nostres cors i cervells obligant-nos a defensar-la per damunt de tot.

Una bandera té que encarnar la Patria sens jamai amb ella envolquellar-hi un sentiment de tirania; car llavors passa a ésser un drap despreciable que un jorn s'arríja entre les aclamacions dels homes, a la Nacionalitat redimida. (Aplaudiments).

Aquesta bandera no du nom, és cert, però entre'l dos mots que ostenta jo també hi veig la frase històrica de «rei o res», que en nostre patriotisme no té altra traducció que «Lliure o morta». (Grans aplaudiments.)

Seguidament remercia la bella generositat de la senyoreta Teresa Perellada i entre grans aplaudiments i visques acaba dient que si una dona catalana l'ha brodada an els homes ens toca deslliurar-la.

I és ofert a l'amable damisela un ram de flors amb una cinta barrada.

En honor a la nova bandera, l'anunciat concert comença, dit d'una manera exquisida. I ben merescudament s'ofereixen rams de flors relligats amb cintes Catalanes a les gentils senyoretes Na Guadalupe Xanxo i N'Aurelia Davín.

I quan al final, aquest brillant quartet llença les notes d'*Els Segadors*, tothom a peu dret els choreja amb veu vibranta, i els visques a Catalunya i a la seva lliberació, clouen magníficament la patriòtica festa.—A.

GARBELLANT

Encara de l'Aplec de la Salut.

Mireus que lluitar contra la naturalesa i tot, ja'n té un tip i mig el catalanisme!

Erem al bosc i la pluja regalava aigua, una aigua boscatana que mullava d'una manera catalanista, d'una manera bona, i els oradors vinga inventar renegs patriòtics que era un gust, per nosaltres, i un disgust per el delegat oficial, assegut com nosaltres perdonam, sobre les mases de farigola.

Ara podem dir: el catalanisme no ha treballat mai a l'ombra, però sota 'ls paraigües, si, que consti.

Havíem quedat que aixó de fer de *policia*, encara que sigui d'aquests que van vestits de persona, es una mala cosa: doncs aquell home s'hi feia veure i s'en alabava i tot.

El comble de la conformació: Conformar-se en fer de policia.

Encara sembla que'l sentíem dir disbarats en plena irritació espanyolista.

—*Es que están atacando mis sentimientos y eso que soy amante de la patria chica también, porque yo soy: Católico, apostólico, romano y gallego.*—

Tant ingenuu, si arriba a portar sabre hauríem consumat un fet vandàlic: li robem la vaina número 2, i cap a l'arxiu de la Joventut Catalanista falten vaines.

L'altre dia, una ànima arrepentida, va entregar al seu confessor unes quantes mils pessetes que havia tret indegudament de l'Hisenda espanyola, per a que les reintegrés.

Nosaltres, tot i recordant el *fondo de los reptiles*, sabem de bona tinta que aquest home amb consciència, no es l'Alexandre Lerroux.

Ja es ben bé una vergonya la passivitat catalana, davant de lo que's mouen els catòlics en la qüestió de l'ensenyança de la doctrina a les escoles.

Aquí ho teniu: es queixen de que'l govern tregui als menuts l'obligació d'aprendre la doctrina i Catalunya veu encantada com li disfressen l'ànima dels seus fills. A les escoles *nacionales* els parlen en castellà, els hi fan escriure i aprendre les coses: els diuen que allò es el símbol de la patria; que, *por Castilla y por León, Nuevo Mundo halló Colón*. Els fan esgargamellar amb aquella llauna d'Himne a la

Bandera, que a hores d'ara ja hi deuen haver posat una lletra estafeta i que pobre *Sanesio* prou ho mereixeria.

En fi, amics, que'ls uns es queixen perquè no imposen una religió a tots els alumnes i els altres callen quan els hi posen una tirallonga de coses exòtiques i antipàtiques que avergonyeixen.

Total: una mena de món al revés, que'ls que s'haurien de queixar amb més raó fan l'orni; i el carro mentrestant està encallat, i la llibertat nostra, a dalt, com se suposa.

Nosaltres, pobres de nosaltres, no varem poguer demanar invitacions per al miting regionalista de diumenge.

Amb quin dret? Es clar!

No'ns havíem gastat els dos duros de l'ala per al dinar de la Diada, ni som socis de cap centre regionalista, ni hem sigut—que'ls déus no'ns ho retreguin—interventors d'eleccions; tampoc hem portat mai els ganfanons de la Lliga... es clar.

Nosaltres, pobres de nosaltres, ara per sempre, no més som catalanistes i aixó no més dona dret a rebre cops de sabre dels esclaus del Cónsul.

Encara en queden pocs o molts!

Els lliberals barcelonins han aixecat el cap i la veu, i resulta que parlà aixís un d'ells:

«Considera ineludible la quefatura del comte de Romanones, i demanà als prohoms que senyalessin el camí a seguir, acabant amb *vivas* al Rey, al partit liberal, al comte de Romanones, a Catalunya, al governador i als prohoms del partit.»

No estem segurs de si hi ha cap prohom que's digui Pepa. En aquest cas nosaltres els felicitem per el *viva* que li pertoca, entre l'abundancia.

Que'n van fer col·lecció, companys!

Retallem en elogi de «La Veu de Catalunya»:

«Ahir varen robar la cartera a don Josep Recasens, vehi de Sarrià, en la qual, además de valores i la cédula personal, hi duia el butlletí d'inscripció a l'«Apat de la Diada Regionalista.»

Encara un triomf de la Lliga!

Ningú'ns treu de la barretina, que aquest lladregot és un home de bé i volia fer acte de presencia a l'«Apat» en representació de l'insititució dels *mossegues*.

NOVES

Havent implantat un nou servei en el repartiment del nostre setmanari als subscriptors de Barcelona, preguem a tots els que notin alguna deficiència en el mateix, se serveixin indicar-ho en aquesta Redacció o Administració, a fi de organitzar-ho de manera que'ls nostres llegidors estiguin lo millor servits possible.

* * *

Amb motiu del desé aniversari de sa fundació, el benemèrit Centre Autonomista de Dependents del C. i de la I. celebrarà la festa de la seva commemoració baix el següent programa:

Dia 12 d'abril, a les 10 de la nit: Primera sessió de l'Assamblea de Dependents del Comerç i de la Indústria de Catalunya.

Dia 13, a dos quarts de 8 del matí: repartiment de pa i arroc als pobres.—A les 9: Segona i darrera sessió de l'Assamblea. A la una del mig dia: Dinar de Germanor i en obsequi als delegats de les associacions de Dependents representades a l'Assamblea en el Restaurant «Mundial Palace». A les 4 de la tarde: Festa de Esbarjo i de Sport en el camp de Sports del Centre, situat al carrer de Muntaner. A les 10 de la nit: Sardanes en el pati del Centre, a càrrec de «La Principal Barcelonina».

* * *

Durant la seva estada a la nostra Ciutat, el nostre estimat amic En Jaume Arqué i els seus deixebles de Belcaire, foren obsequiats per aquesta Redacció i pels socis de l'A. N. C. amb una íntima festa que per l'importància que revestí prometem parlar-ne més extensament en el nostre proper número.

* * *

Unió Nacionalista Radical.—En el Concell General celebrat el dijous passat, quedà constituït el Concell Directiu en la següent forma:

President, J. Simó i Bofarull.—Vis-president primer, J. Puig Pey.—Vis-president segon, El President de Sport.—Secretari, Josep M.ª Francés.—Secretari de l'Exterior, M. Gilabert.—Segon Secretari, M. Carrió i Comas.—Tresorer, Joan Moles.—Bibliotecari, Pere Riba.—Vocal primer, J. Grant i Sala.—Vocal segon, Josep Grau.—Vocal tercer, Pere Oliver.

Es prengué l'acord d'oficiar al Sr. Nougés,

diputat a Corts, demanant-li saber si s'adherí o no al miting anti-català de Madrid el dia 30 del passat, reservant-se els acords presos, al saber la resposta segons quina ella siga.

Fou motiu de discussió la aprovació del Manifest que publicarà en breu aquesta radical entitat, el que quedà aprovat íntegre.

També's discutí l'adhesió de la U. N. R. a la Unió Catalanista i a la Lliga dels Drets de l'home, de París, acordant-se que dintre el mes corrent el nou Concell Directiu convoqui Assamblea extraordinària per a la discussió i resolució d'aquestes dugues adhesions.

* * *

El novell Casal Nacionalista Martinenc (adherit a la U. C.) ha editat i profusament repartit unes fulles amb les patriòtiques poesies de Mossèn Cinto Verdaguer «Nit de Sang» i «L'Emigrant» a fi de popularitzar en aquella industrial barriada, la obra del immortal Poeta de Catalunya.

Aixís mateix aquesta entitat està preparant per un dels darrers diumenges del corrent mes, la festa inaugural de les seves tasques, la qual tan per els oradors prestigiosos que han promès assistir-hi com per l'entusiasme regnant entre 'ls nostres amics, es de creure que constituirà un acte de veritable transcendència.

* * *

Tercera Festa infantil escolar a l'Ateneu Pi i Margall.—Bella, aïraienta, aquesta festa; tots els que en ella assistirem, en servarem un grat record.

El programa de la festa, atraient, i tota ella, una delectació per l'esperit. Fou un éxit, del qual l'Ateneu Pi i Margall, pot estar-ne orgullós.

Nosaltres felicitem per ell, a l'Ateneu, que tant bella obra ve realitzant en la barriada de la Barceloneta. El felicitem, no sols per la festa, sinó per la seva obra tota, mereixedora de l'apoi incondicional i entusiasta, de tots els nacionalistes.

Avui, l'espai que dona la confecció d'una nova, no'ns permet parlar extensament, de aquesta obra de l'Ateneu Pi i Margall. Mes prometem fer-ho promptament, amb extensió, ja que l'obra d'aquesta entitat, mereix que arreu trobi elements cooperadors, entre els quals RENAIXEMENT ve a sumar-se amb ver plaer.

Acció Cultural

Conferències de Dret Mercantil

LA quarta de les conferències d'aquest Cicle que amb tant d'èxit ve celebrant el merítissim «Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria», anà a càrrec del notable jurisconsult En Josep Roig i Bergadà, qui versà sobre el tema «Dret Mercantil».

—La importància del dret marítim—comença dient—es grandios, perquè el mar es el patrimoni de tothom, i no es de ningú.

Les creences anteriors de que'l mar estava a l'albir dels reis poderosos, ha desaparegut, i avui tothom ja sab que aquest es lliure.

Jo—digué—haig de dedicar preferentment un record an aquell llibre immortal del «Consulat de Mar» disputat per moltes nacions, i que fou el que manà les disposicions del Mediterrà fins a Constantinoble més de 500 anys.

I avui, es de lamentar que aquesta ciutat de Barcelona que tant se distingí per les coses del mar, l'hagi aburrit casi per complert; perquè la gent de mar, la gent que l'estima, es la més bondadosa i la més noble.

Dos casos han ocorregut darrerament que'ns ho demostren: l'enfonzament del «Titànic» i la catàstrofe del cine de Bilbao.

Compareu l'abnegació del home en la forma de salvament del primer i el veureu convertit en egoisme en el segon cas.—

Per a demostrar l'estima del mar dels nostres avant-passats, feu una breu narració històrica, fent veure que després de les grans civilitzacions dels Fenicis, Rodis i Romans, en que la invasió dels barbres portà un aplanament total a la civilització, Barcelona a l'Edat Mitja, que era quan aquest aplanament influa arreu, donà a la llum aquell monument famós del «Consulat de Mar», obra que junt amb les posteriors i cèlebres ordenances de Bilbao s'han compartit el predomini del dret marítim.

—El dret marítim es essencialment autonomista, i per això a l'Edat Mitja que ningú parlava d'autonomisme, el dret marítim, sentí ja necessitats de separar-se del dret comú, i aixís com aquest es contraproduent volguer-lo unificar, el dret marítim va a la unificació mundial.

I ara—digué—us parlaré de la nau, element principalíssim del dret marítim.

Una nau serveix pel transport d'homes i coses lo mateix que un vagó de ferrocarril, però si viatjant per l'extranger, la vista d'un vagó del vostre país us és totalment indiferent, quan

veureu un vaixell, issant bandera de la Terra, sentireu una fondíssima emoció, perquè una nau, com molt be ha dit un autor, es un troc de Patria.—

Estudia després, les responsabilitats de la gent de mar i especialment del navier, el qual, en cas màxim de responsabilitat en un naufragi, queda sols desposseït de la nau, segons tots els còdics, a excepció de la llei anglesa que posa una tarifa d'indemnisació segons el tonellatge del barco naufragat.

La inviolabilitat del mar, defensada per diferents congressos a La Haya no ha pogut encara implantar-se i sols s'ha pogut establir un tribunal de presa, que per les exigències d'Anglaterra i dels Estats Units, ha quedat reduït a un tribunal que's limita a senyalar els danys i perjudicis de les preses.

També parlà de l'assistència i salvament de naufragats, fent constar l'obligació que hi ha de prestar auxili a tot naufragi en que perilli alguna vida humana.

—Molts cassos existeixen además—digué—en el comerç marítim, però la duració d'aquesta conferència m'impideix entrar-hi; per això acabaré dient-vos que fomenteu el comerç marítim si voleu que Barcelona torni a adquirir davant del món, la importància que'ls nostres avant-passats li donaren.—

La interessant i eloqüentíssima disertació del senyor Roig i Bergadà fou coronada amb un llarc i remerciador aplaudiment.—C.

CORRESPONDENCIA

REDACCIÓ:

R. M.—L'espai que'ns va ocupar la ressenya de l'Aplec de «La Salut»—més del previst—ens va obligar a retirar la seva secció per nosaltres tan estimada. Perdoni'ns el que amb tot i la intenció de fer-ho, per un involuntari descuit no hi aparegués la nova avinentant-ho.

G. P.—Son coses d'aquelles que no ho haurem dit mai prou vegades; però que, n'obstant, cal dir-ho sempre d'una manera nova.

P. C.—Mirarem d'aprofitar l'idea.

A. H i J.—Quan envii un article aixís tingui en compte que enviant-ho el dissabte, no ho podem rebre el divendres de la mateixa setmana.

P. L.—Queda en cartera.

A. S. i V.—Es feble; però si no fos tan llarg potser encara s'aguanyaria.

R. Q.—Si vosté ens ho permet el publicarem alleugerint-lo d'unes quantes quartel·les.

A. F. i L.—Anirà; cal tenir una mica de paciència perquè tenim molt original d'aquest i l'hem d'anar publicant per ordre d'antigüetat.

O. M. i S.—No va. Provi de fer coses no tant trascendents i potser ho farà bé.

Imp. CATALONIA.—Passatge del Pont de la Parra, 6